

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. V.,** zastoupeného JUDr. Lenkou Šimanovou, advokátkou se sídlem Masarykovo nám. 1007, Vizovice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 1. 2012, č. j. 57 A 137/2011 - 14

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni žalobce JUDr. Lence Šimanové, advokátce se sídlem Masarykovo nám. 1007, Vizovice, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce ve výši 1.600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 13. 1. 2012, č. j. 57 A 137/2011 - 14 (dále jen „napadené usnesení“), jímž bylo odmítnuto jeho podání ze dne 19. 10. 2011 a zamítnut jeho návrh na ustanovení advokáta ze dne 12. 11. 2011.

Podáním ze dne 19. 10. 2011, které bylo krajskému soudu doručeno dne 26. 10. 2011, stěžovatel napadl rozhodnutí Úřadu práce Zlín ze dne 25. 6. 2007, č. j. 4607/7/ZLA-1/3 (dále jen „rozhodnutí č. 1“), jímž bylo přerušeno řízení o dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení, a rozhodnutí ze dne 10. 7. 2007, č. j. ÚP 21/20/2007/OSSP (dále jen „rozhodnutí č. 2“), kterým byl zamítnut stěžovatelův návrh na vyloučení A. V. a M. V. z okruhu společně posuzovaných osob. V této souvislosti stěžovatel žádal též, aby mu

Úřad práce Zlín vrátil zpět všechny peníze i s úroky a odškodněním. Dále stěžovatel ve výše uvedeném podání požadoval proplacení pohřebného po zemřelé paní M. Š. a z tohoto titulu rovněž žádal odškodnění ve výši 100.000 Kč (žádost stěžovatele o dávku státní sociální podpory – pohřebné byla žalovaným zamítnuta rozhodnutím ze dne 5. 11. 2007, č. j. 10852/7/ZLA/1, dále jen „rozhodnutí č. 3“). Krajský soud následně stěžovatele vyzval usnesením ze dne 3. 11. 2012, č. j. 57 A 137/2011 – 3, aby ve lhůtě dvou týdnů odstranil vady svého podání ze dne 19. 10. 2011. Stěžovatel na toto usnesení reagoval podáním ze dne 12. 11. 2011, ve kterém označil jako žalovaného Úřad práce Zlín a dále uvedl, že kromě rozhodnutí č. 1, rozhodnutí č. 2 a rozhodnutí č. 3 napadá: rozhodnutí ze dne 25. 7. 2007, č. j. KÚ 50486/2007 (dále jen „rozhodnutí č. 4“), rozhodnutí ze dne 9. 7. 2007, č. j. KÚ 45234/2007 (dále jen „rozhodnutí č. 5“), rozhodnutí ze dne 23. 7. 2007, č. j. 28/27/2007-OSSP-1 (dále jen „rozhodnutí č. 6“) a rozhodnutí ze dne 6. 8. 2007, č. j. KUZL/2007 (dále jen „rozhodnutí č. 7“). Stěžovatel dále v podání uvedl, že požaduje odškodnění ve výši 1.000.000 Kč za poškození psychického i fyzického zdraví a odškodnění ve výši 2.000.000 Kč v souvislosti se zamítnutím jeho žádosti o dávku státní sociální podpory – pohřebné.

Krajský soud k rozhodnutí č. 1 uvedl, že ze správního spisu zjistil, že stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí odvolání u Krajského úřadu Zlínského kraje (dále jen „krajský úřad“), přičemž o tomto odvolání bylo rozhodnuto rozhodnutím dne 9. 8. 2007, č. j. KUZL 49948/2007, které nabylo právní moci dne 23. 8. 2007. Obdobně stěžovatel postupoval v případě rozhodnutí č. 2., proti němuž se odvolal taktéž u krajského úřadu. O tomto odvolání krajský úřad rozhodl rozhodnutím ze dne 5. 9. 2007, č. j. KUZL 54476/76/2007, které nabylo právní moci dne 13. 9. 2007. V případě rozhodnutí č. 3 stěžovatel odvolání proti tomuto rozhodnutí nepodal, přestože krajský soud ze správního spisu žalovaného zjistil, že stěžovatel byl o možnosti podat odvolání proti předmětnému rozhodnutí řádně poučen. Co do rozhodnutí č. 4 krajský soud ze správního spisu zjistil, že se jedná o dopis krajského úřadu stěžovateli, jímž jej poučuje o jeho procesních právech. Rozhodnutí č. 5 je taktéž dopisem krajského úřadu stěžovateli, sdělujícím postoupení stěžovatelova podání ze dne 4. 7. 2007 Úřadu práce ve Zlíně, odboru státní sociální podpory. Rozhodnutí č. 6 je sdělením, kterým bylo stěžovateli oznámeno postoupení jeho odvolání ze dne 11. 7. 2007 krajskému úřadu. V případě rozhodnutí č. 7 se jedná o protokol, který byl sepsán se stěžovatelem u krajského úřadu, odboru sociálních věcí, a to dne 6. 8. 2007.

Krajský soud žalobu stěžovatele směřující proti rozhodnutí č. 1 odmítl ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť měl za prokázané, že stěžovatel napadl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, přestože byl v předmětném rozhodnutí poučen o možnosti podat odvolání podle § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“). Žaloba stěžovatele proti rozhodnutí č. 2, kterým bylo rozhodnuto o návrhu stěžovatele na vyloučení A. V. a M. V. z okruhu společně posuzovaných osob při posuzování nároku na dávku státní sociální podpory, byla krajským soudem též odmítnuta, a to na základě § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s., neboť podle judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 18. 3. 2004, sp. zn. 5 A 76/2002, dostupné na www.nssoud.cz) je *„rozhodnutí, jímž se určuje okruh společně posuzovaných osob pro účely rozhodnutí o nároku na příspěvek na bydlení (§ 7 odst. 7 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 242/1997 Sb.) podkladovým rozhodnutím k rozhodnutí o dávce státní sociální podpory, tedy rozhodnutím*

předběžné povahy, jehož soudní přezkum je podle § 68 písm. e) s. ř. s. nepřípustný". Žalobu proti rozhodnutí č. 3 shledal krajský soud jako nepřípustnou podle ustanovení § 68 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatel nevyčerpal možnost podat odvolání proti tomuto rozhodnutí. Krajský soud tedy žalobu odmítl v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Co do rozhodnutí č. 4, 5, 6 a 7 krajský soud shledal, že se nejednalo o správní rozhodnutí, a proto žalobu proti nim odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V části týkající se přiznání odškodnění krajský soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 2 s. ř. s., neboť se jedná o ryze soukromoprávní záležitost, o níž nemá soud ve správním soudnictví pravomoc rozhodovat.

Proti napadenému usnesení podal stěžovatel včas kasační stížnost ze dne 25. 1. 2012, v níž Nejvyšší správní soud požádal o prodloužení lhůty, protože prozatím nenašel advokáta, který by ho v řízení o kasační stížnosti zastupoval. Stěžovatel dále soudu sdělil, že je bez finančních prostředků, kterými by si mohl advokáta zaplatit, a proto žádá soud o pozastavení, než mu bude přidělen advokát Českou advokátní komorou. Soud následně stěžovatele vyzval k doložení jeho osobních, majetkových a výdělkových poměrů pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce na předepsaném formuláři. Vyplněný formulář spolu s podáním doplňujícím údaje uvedené ve formuláři ze dne 15. 2. 2012 byly soudu doručeny dne 21. 2. 2012. Na jejich základě soud stěžovateli ustanovil usnesením ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Ads 18/2012 – 25, zástupkyni z řad advokátků, JUDr. Lenku Šimanovou, advokátku se sídlem Masarykovo nám. 1007, Vizovice.

Kasační stížnost stěžovatele byla jeho právní zástupkyní doplněna podáním ze dne 19. 6. 2012. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že krajský soud dle jeho názoru rozhodl nezákonně, protože nesprávně posoudil právní otázky v předcházejícím řízení, které trpělo vadami spočívajícími v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spisech a byla s nimi v rozporu. Napadené usnesení krajského soudu taktéž dle stěžovatele trpí nedostatkem důvodů rozhodnutí. Stěžovatel dále uvedl, že je přesvědčen, že lhůta pro podání správní žaloby neuplynula, jak v případě některých napadených rozhodnutí uvedl krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení, a že toto tvrzení bylo pouze účelové ze strany žalovaného. Stěžovatel se cítí být zkrácen na svých právech pokynem správního orgánu, který byl namířen proti němu ve smyslu § 82 s. ř. s. Žalovaný současně překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo toto uvážení zneužil ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel ohledně uplatnění nároku na proplacení pohřebného uvedl, že žalovaný měl rozhodnutím ze dne 5. 11. 2007, č. j. 10852/7/1, pohřebné zamítnout a že toto rozhodnutí nedostal, a proto se proti němu nemohl ke dni 1. 12. 2007 odvolat. Stěžovatel „pro zamyšlení soudu" sdělil, že po něm je zpětně žádáno pojistné VZP – ČR za roky 1993 – 1999, a to i s penále, o čemž soud rozhodl v roce 2010. Podle názoru soudu se nejednalo o promlčení jako u správního orgánu a tímto rozsudkem jsou po stěžovateli vymáhány finanční prostředky téměř po 20 letech. Stěžovatel k tomuto uvedl, že „nepomohlo nic, proběhla exekuce". Na základě již „ukončeného" rozsudku následně VZP – ČR stanovila vůči stěžovateli další pohledávku ve výši 7.000 Kč. Stěžovatel se nemůže nijak bránit, ačkoliv využívá všech dostupných prostředků. Dále stěžovatel uvedl, že Finanční úřad Zlín po něm požaduje zaplacení daně z nemovitosti za rok 1995, přičemž v rozhodnutí uvádí promlčení nároku po 30 letech. Z toho důvodu nemůže stěžovatel souhlasit s tvrzením žalovaného, že stěžovateli uplynula lhůta stanovená § 72 odst. 1 s. ř. s. pro podání žaloby. Zamítnutí kasační stížnosti by pro stěžovatele mělo nedozírné následky, protože na základě chybných rozhodnutí do

dnešního dne nemůže nic čerpat, ze strany Úřadu práce Zlín mu není nic hrazeno a VZP – ČR a Finanční úřad Zlín po něm požadují peníze. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k novému řízení a rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

Nejvyšší správní soud považuje za nutné nejprve podotknout, že v průběhu řízení došlo k novelizaci zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a to zákonem č. 366/2011 Sb. Podle čl. VIII bodu 10 tohoto zákona řízení o odvolání v oblastech dávek státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvku na péči, o kterých nebylo do dne nabytí úplné účinnosti tohoto zákona pravomocně rozhodnuto, dokončí Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „ministerstvo“ nebo „žalovaný“). Na základě tohoto ustanovení tedy přešla pravomoc rozhodovat o odvolání ve výše uvedených oblastech na ministerstvo a krajský soud podle ustanovení § 69 s. ř. s. dále jednal jako s žalovaným s ministerstvem.

Žaloba proti rozhodnutí č. 1 byla krajským soudem odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatel napadl rozhodnutí prvního stupně, ačkoliv byl v tomto rozhodnutí řádně poučen o možnosti podat odvolání. S tímto postupem se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje a dodává, že ze spisové dokumentace zjistil, že stěžovatel proti rozhodnutí č. 1 podal odvolání, o němž bylo rozhodnuto rozhodnutím krajského úřadu ze dne 9. 8. 2007, č. j. KUZL 49948/2007. Stěžovatel i přesto podal správní žalobu proti rozhodnutí prvního stupně a nikoliv proti rozhodnutí o odvolání, což je důvodem pro odmítnutí žaloby dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

V případě rozhodnutí č. 2 Nejvyšší správní soud taktéž souhlasí s názorem krajského soudu, a to že se jedná o rozhodnutí předběžné povahy, u něhož je soudní přezkum podle § 68 písm. e) s. ř. s. vyloučen. Tento právní názor je podpořen i judikaturou tohoto soudu, která byla uvedena již v odůvodnění napadeného usnesení krajského soudu, tedy rozsudkem ze dne 18. 3. 2004, sp. zn. 5 A 76/2002 (dostupné na www.nssoud.cz). Krajský soud proto správně žalobu proti rozhodnutí č. 2 odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s.

Ohledně rozhodnutí č. 3 Nejvyšší správní soud ze spisové dokumentace zjistil, že stěžovatel proti tomuto rozhodnutí nepodal opravný prostředek, ačkoliv byl o možnosti jeho podání správním orgánem prvního stupně v rozhodnutí řádně poučen. Z toho důvodu byla žaloba proti tomuto rozhodnutí nepřípustná podle § 68 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a krajskému soudu nezbylo, než ji odmítnout v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Námitce stěžovatele, že rozhodnutí č. 3 nedostal, a proto se proti němu nemohl odvolat, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť z kopie doručenky založené ve spisové dokumentaci bylo patrné, že předmětné rozhodnutí stěžovatel převzal osobně dne 15. 11.

2007, což je zároveň den jeho doručení stěžovateli. Ani v tomto ohledu tedy Nejvyšší správní soud neshledal na straně krajského soudu jakékoliv pochybení.

Nejvyšší správní soud po prostudování spisové dokumentace seznal, že rozhodnutí č. 4 je výzvou oznamující stěžovateli možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům vedeným ve spisové dokumentaci, rozhodnutí č. 5 je sdělením o postoupení podání stěžovatele Úřadu práce ve Zlíně, odboru státní sociální podpory, rozhodnutí č. 6 je sdělením o postoupení odvolání stěžovatele Krajskému úřadu Zlínského kraje a rozhodnutí č. 7 představuje protokol o ústním jednání se stěžovatelem před Krajským úřadem Zlínského kraje, odborem sociálních věcí ze dne 6. 8. 2007. Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žádné z výše uvedených „rozhodnutí" není rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť žádné z nich není aktem správního orgánu, který by zakládal, měnil, rušil nebo závazně určoval práva a povinnosti adresátů tohoto aktu. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny takové úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. Krajský soud tedy nepochybil, když stran výše uvedených aktů správního orgánu žalobu odmítl pro nepřípustnost návrhu dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Na základě výše uvedeného tedy Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud nesprávně posoudil právní otázky v předcházejícím řízení, že by toto řízení trpělo vadami spočívajícími v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spisech či že by s nimi byla v rozporu. Tyto námitky stěžovatele tedy Nejvyšší správní soud neshledal jako důvodné. Tvrzení stěžovatele, že napadené usnesení trpí nedostatkem důvodů rozhodnutí, taktéž Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, protože z odůvodnění napadeného usnesení je zcela jasně patrné, z jakých důvodů krajský soud žalobu stran jednotlivých jí napadených rozhodnutí odmítl a o jaká zákonná ustanovení a skutková zjištění své úvahy opřel. Ohledně námitky stěžovatele, že je přesvědčen, že lhůta pro podání správní žaloby neuplynula, jak v případě některých napadených rozhodnutí uvedl krajský soud, a že toto tvrzení bylo ze strany žalovaného pouze účelové, Nejvyšší správní soud uvádí, že po prostudování napadeného usnesení krajského soudu neshledal, že by krajský soud žalobu proti kterémukoliv z napadených rozhodnutí odmítl pro její opožděnost. Důvody odmítnutí či zamítnutí napadených rozhodnutí byly jiné než opožděnost podání žaloby, přičemž Nejvyšší správní soud upozorňuje, že odmítnutí žaloby z důvodu nevyčerpání opravných prostředků nelze zaměňovat s jejím odmítnutím z důvodu opožděnosti. Nejvyšší správní soud, jak je patrné z výše uvedeného, neshledal, že by žalovaný překročil meze správního uvážení či jej zneužil.

Co se týká námitek stěžovatele „pro zamyšlení soudu", Nejvyšší správní soud podotýká, že se tyto námitky a tvrzení stěžovatele netýkají právní věci, která je v řízení o kasační stížnosti předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu. Z toho důvodu k nim Nejvyšší správní soud nijak nepřihlížel a nebral je při svém rozhodování v potaz.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by

jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a přiznal jí odměnu za dva úkony právní služby po 500 Kč, tj. za převzetí a přípravu zastoupení včetně první porady s klientem a doplnění kasační stížnosti ze dne 19. 6. 2012, celkem tedy 1.000 Kč. Dále Nejvyšší správní soud přiznal ke každému úkonu náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy 600 Kč. Jelikož ustanovená advokátka nedoložila osvědčení o registraci k placení DPH, soud vycházel z toho, že plátcem této daně není. Celkem tedy ustanovené zástupkyni přísluší odměna ve výši 1.600 Kč, která jí bude vyplacena do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu